

100%
välkommen!

Behovsanalys

Samordningsförbundet Kävlinge- Lomma

Kartläggning av prioriterade områden för framtida samverkan

1. Tillvägagångssätt och Sammanfattning/analys

Intervjuer har genomförts med personer inom förbundets olika medlemsorganisationer.

Intervjuunderlaget har innehållit fyra huvudfrågor:

- Vilka fungerande samverkansformer finns idag i din organisation?
- Vilka samverkansformer saknas enligt dig?
- Vilka, av de samverkansformer som saknas, skulle behöva en uppstart finansierad av FINSAM och vilka borde kunna ske inom befintlig ram?
- Vilka målgrupper är prioriterade i din organisation?

Utöver basfrågorna har, i samtliga fall, även andra frågor behandlats, frågor som de intervjuade tyckt viktiga att ta upp vid intervjutillfället. Även dessa svar redovisas delvis i analysen.

Några tillfrågade har inte svarat på frågorna då de inte svarat på inbjudan till intervju.

Sammanfattning/Analys

Efter genomförd kartläggning, som redovisas nedan under punkt 2, kan svaren sammanfattas som följer:

- Det finns ett behov av utökad samverkan mellan förbundsmedlemmarna.
- Det finns målgrupper som hanteras av olika myndigheter och kommuner där var och en arbetar med sin del helt utan samverkan.
- Det finns specificerade prioriterade målgrupper där man via utökad samverkan och via metodutvecklingsaktiviteter, både på struktur- och individnivå, skulle kunna göra insatserna bättre för dem vi är till för.
- I stort sett samtliga pekar på möjligheten att utöka samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, socialpsykiatri, Psykiatri inom vården och kring ungdomar och nyanlända.
- Vikten av väl förankrade aktiviteter kan inte nog understrykas, en god samverkan internt och förankrade aktivitetsidéer underlättar sannolikt att implementering efter genomförd aktivitet verkligen genomförs.
- FINSAM kan göra skillnad för våra målgrupper genom att finansiera aktiviteter som metodutvecklar och fördjupar samverkan.

Kartläggningen visa att det finns prioriterade områden som borde beaktas när man tittar på finansiering av kommande projektansökningar.

Dessa är:

- Unga i utanförskap.
- Personer inom etableringen.
- Personer med missbruk/psykisk ohälsa.
- Försörjningsstödstagare/personer med låg/ingen arbetsförmåga/Sysselsättningsfrågan.
- (samverkan med) Rehabkoordinator.
- Aktiviteter på strukturell nivå som stärker samverkan.

Hur man resonerat kring ovanstående fördjupas i kartläggningen nedan.

2. Intervjuer

2.1 Samordningsförbundet

Samtal med Karin Rangin, förbundschef FINSAM Kävlinge-Lomma:

Karin tycker att strukturen för förbundet fungerar väl, idégrupp – beredningsgrupp – styrelse. I jämförelse med andra förbund implementeras fler projekt i ordinarie verksamhet.

Karin betonar vikten av att ha aktiviteter som riktar sig till dem som arbetar med våra målgrupper, exempelvis frukostmöten, workshops, chefsgrupp m.m. Detta ökar den gemensamma förståelsen för våra olika uppdrag och bidrar till ökad samsyn. Detta arbete ska löpa parallellt med de operativa projekt som är inriktade på att metodutveckla/förbättra våra möjligheter att få våra målgrupper att hamna rätt, vare sig det är arbete, utbildning eller aktivitetsersättning.

Karin menar att det har varit en ganska snäv inriktning på projekten. De flesta har varit arbetsmarknadsprojekt. Hon saknar aktiviteter för t. ex. sjukskrivna, missbruk i kombination med psykisk ohälsa, socialpsykiatri/LSS samt den del av IFO som arbetar med vuxna och barn/ungdomar.

Karin säger också att hon tycker att det är "trögt" att få igång nya aktiviteter, hon tycker det är förvånande att det finns ett antal miljoner kronor som alla vet om men man väljer att inte använda. Hon har uppfattningen att vi har en hel del kvar att göra innan vi tillsammans ser att samverkan är nödvändig för att ge kvalitativt bra stöd till personer med allt mer komplexa behov. Ingen av de ingående myndigheterna kan klara sina egna uppdrag utan samverkan. Hon betonar dock samtidigt att FINSAM:s roll inte är att styra förbundets medlemmar i olika riktningar utan uppdraget är att vara en möjlighetsverkstad och stå för del av finansieringen.

Hon tycker att deltagarna i idégruppen kan utökas med personer från fler verksamhetsområden i kommunerna.

Behov av samverkan (strukturell)

- Ett av FINSAM:s syften är att stärka samverkan på en strukturell nivå och därigenom driva aktiviteter i det syftet.

Behov av samverkan (individnivå)

- FINSAM ska finansiera aktiviteter som förbundets medlemmar är överens om och som behöver en uppstartsperiod med denna finansiering.

2.2 Försäkringskassan (FÖRSÄKRINGSKASSAN), Kristina Svensson

Försäkringskassans roll är mindre operativ (än till exempel kommunernas) och så måste det vara eftersom de i sin roll inte kan driva projekt.

De strukturövergripande insatserna, till exempel frukostmöten, seminarier och chefsgruppen är lika viktigt som projekten. Är också FINSAM:s kärna, enligt Kristina.

Två små kommuner, med förhållandevis små resurser har mycket att vinna i samverkan med myndigheter, både i operativa projekt och genom strukturella insatser. Strukturella med diskussioner för att få samförstånd och på så vis skapa bättre projekt.

Försäkringskassan är de, förutom våra målgrupper, som "tjänar" mest på FINSAM. Deras grupper rör sig från ersättning via Försäkringskassan till andra ersättningar via studier, arbete eller åtgärder inom Arbetsförmedlingen.

Försäkringskassan har i uppdrag att samverka/samarbeta med kommuner och andra myndigheter.

Sammanfattning, Försäkringskassan:

Samverkan mellan kommunerna och Försäkringskassan fungerar i stort väldigt bra, Försäkringskassan känner att de har en aktiv roll i de samverkansprojekt de deltar i och menar att basen är att det finns en fungerande samverkan på handläggarnivå, vilket är basen för god service till våra målgrupper.

Samverkan med AF kommer att fortsätta som innan även efter Arbetsförmedlingens omorganisation. Då i "Arbetsförmedlingen/ Försäkringskassan förstärkt samverkan", som tidigare.

Som organisation är Försäkringskassan inblandade i en stor mängd projekt på egentligen alla nivåer, från riksomfattande insatser till de små riktade insatser som genomförs till exempel genom FINSAM-förbunden. Det är, som nämnts tidigare, ett av Försäkringskassans huvuduppdrag att samverka med andra myndigheter, kommuner och organisationer

Deras roll är att vara stödjande, rådgivande och utifrån sin expertis se vad som är möjligt utifrån Försäkringskassans horisont, och behövs i ärenden som medspelare när man planerar insatser. Försäkringskassans roll viktig då de oftast är utbetalande part gentemot målgrupperna i många av våra samverkansaktiviteter. Man är också den myndighet som har svårast för att vara "flexibel" inom sina utbetalningssystem, har ett strikt regelverk vilket är att beakta när man planerar insatser.

Behov av samverkan (strukturell)

- Aktiviteter som stärker samarbete och ökar den gemensamma förståelsen för varandras uppdrag. Detta ger ökad samsyn.
- Samverkan ett av Försäkringskassans huvuduppdrag.

Behov av samverkan (individnivå)

- Behov av egentligen alla insatser som förflyttar individer från Försäkringskassans utbetalningssystem till för individen tryggare inkomstförhållanden som lön, studiebidrag med mera.

2.3 Arbetsförmedlingen, Irina Jonströmer och Jessica Henriksson

Vid intervju tillfället är inte alla detaljer kring Arbetsförmedlingens omorganisation klara. Man har fått en ny prioriteringsordning som innebär att man ska göra det "lagstadgade först och resten sen".

Målgruppsfokus kommer att ligga på de personer som är inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB), kort beskrivet innebär det att uppdraget är att öka utflödet av inskrivna till arbete eller utbildning. Det nya fokuset gäller för alla åldrar vilket innebär ett minskat fokus på ungdomar som ännu inte blivit långtidsarbetslösa och för de nyanlända som lämnat etableringen och JOB.

En sak som i övrigt diskuterades är möjligheten att samverka med andra FINSAM-förbund. Kanske blir det nödvändigt att arbeta bredare med fler och större förbund som har mer resurser och som kan vara med i satsningar kring olika målgrupper men samtidigt får inte projekten bli för stora och omfattande, små riktade insatser ger oftast bättre resultat. Men möjligheten att ha fler insatser kanske kan öka.

Sammanfattning AF:

Fortfarande finns osäkerhetsfaktorer i hur Arbetsförmedlingens nya arbetssätt kommer att påverka deras målgrupper och samverkan med andra.

Det man i dag ser är att om man ska tänka FINSAM-insatser framåt ska man främst inrikta sig på ungdomar, nyanlända och personer med olika former av arbetshinder.

Insatser på strukturell nivå bör anses lika viktiga som operativa projekt med syftet att skapa förståelse för varandras uppdrag och därmed ge skarpare projekt.

Behov av samverkan (strukturell)

- Arbetsförmedlingen betonar att de strukturella inslagen inom FINSAM är lika viktiga som de rent operativa. Man framför att det behövs utbildning i hur vi i förbundet samverkar för att få en ökad förståelse mellan myndigheter och kommuner, ser det som en stor utmaning, men att ökad förståelse ger ökade möjligheter att tillsammans lyckas i de operativa aktiviteterna. Om man skapar en "Metodutveckling för samverkan" blir den inte personbunden och därför mindre sårbar.

Behov av samverkan (individnivå)

- **Unga 18-24 år.**

Unga kanske ska prioriteras högre i kommunerna om Arbetsförmedlingen nedprioriterar. Det kan, menar man, vara lämpligt att projekt riktas in på målgruppen. Att förhindra att unga blir långtidsarbetslösa måste vara intressant också för kommunerna, sjukvården och Försäkringskassan.

- **Personer i etableringsprogrammet, lågutbildade.**

De inom etableringen som är lågutbildade kommer, menar Irina och Jessica, att få sämre service i och med de nya prioriteringarna. Kommer sannolikt att belasta kommunerna mer i form av stöd i arbetssökande, hjälp med CV-skrivning, vägar inom utbildningssystemet, hitta kontaktnät med mera. Detta är också ett område där man skulle kunna rikta projekt för nya former av samverkan mellan kommunerna och Arbetsförmedlingen.

- **Personer som står långt från arbetsmarknaden på grund av olika arbetshinder.**

Då Arbetsförmedlingens målgrupper i viss omfattning tenderar att stå allt längre från arbetsmarknaden och fler har olika former av diagnostiserade arbetshinder välkomnar man samverkan med sjukvård, kommuner och Försäkringskassan.

2.4 Kävlinge kommun, enhetschefer inom IFO och socialpsykiatri samt ungdomshandläggare.

De intervjuade enhetscheferna är överens om att man först måste skapa en god samverkanskultur internt för att sedan kunna utveckla idéer om var man behöver extern finansiering, till exempel via medel från FINSAM. Kävlinge har gjort en stor omorganisation med ny nämndstruktur och en ny sektorsindelning för tjänstemannaorganisationen. Det är många nya i organisationen som ska hitta sina samverkansformer.

Inom ordinarie arbetsram önskar man mer samverkan med LSS- och socialpsykiatrihandläggarna där man ibland arbetar med samma klienter men med olika saker utifrån olika lagstiftningar utan samverkan i ärendena. Utökad samverkan med Lärcentrum, framför allt gällande SFI och ungdomsprogrammen borde prioriteras.

Man har goda erfarenheter av FINSAM-finansierade insatser och tycker att man skapat metoder som väl implementeras i den ordinarie verksamheten.

Generellt tycker man att FINSAM-aktiviteter på strukturell nivå är viktiga. Seminarier, frukostmöten och genomförda workshops har upplevts som viktiga mötesplatser för handläggarna.

Man anger ett antal områden man ser skulle kunna prioriteras där det samtidigt skulle vara intressant med en extern finansiering initialt för att sedan implementeras.

Sammanfattning Kävlinge kommun:

Det finns en stor samsyn i att det är viktigt att intern samverkan fungerar så att samverkan som ska lösas inom befintlig verksamhet verkligen gör det. FINSAM ska vara till för metodutveckling, inte "lösa" ordinarie verksamhet.

Klara idéer om prioriterade grupper finns.

Behov av samverkan (strukturell)

- Mötesplatser för handläggare/chefer för kunskapsöverföring i form av seminarier, workshops och frukostmöten.

Behov av samverkan (individnivå)

- **Unga i utanförskap.**

Kävlinge har mycket låg ungdomsarbetslöshet men andelen långtidsarbetslösa ungdomar minskar inte. Denna grupp är i hög grad beroende av försörjningsstöd och här behövs metodutveckling. Det pågår ett arbete med att skapa ett ungdomsteam inom ramen för ordinarie organisationen, men en uppstart och metodverkstad skulle kunna finansieras genom FINSAM.

- **Personer med missbruksproblematik kombinerat med psykisk ohälsa.**

En grupp som ofta hamnar i ett ingenmansland där man har haft svårt att hitta rätt samverkansformer med socialpsykiatri och vården, främst då vuxenpsykiatri.

- **Försörjningsstödmottagare men låg/ingen arbetsförmåga.**

Försörjningsstödstagare med låg/ingen arbetsförmåga där utökad samverkan/metodutveckling mellan Försäkringskassan, sjukvården och kommunen skulle kunna förflytta målgruppen till rätt betalningssystem.

2.5 Lomma kommun, enhetschefer och ungdomshandläggare

I samtalen med tjänstemännen i Lomma pratar man om vikten av att intern samverkan fungerar och att man utifrån den ska hitta metodutveckling utifrån kartlagda målgrupper.

Man arbetar aktivt med ungdomar och nyanlända. Ett FINSAM-projekt, Etablering genom sysselsättning, i samverkan med Arbetsförmedlingen och Kävlinge kommun, har under våren avslutats.

Man arbetar också aktivt med nyanlända kvinnor för att förhindra, som man uttrycker det, "inlåsnings effekter" i hemmen. Man har olika aktiviteter som till exempel vardagsvenska, en aktivitet som togs fram i det ovan nämnda avslutade projektet.

En utvecklad intern samverkan finns för ungdomar upp till 20 år mellan Lärcentrum, IFO och LSS med regelbundna möte och uppföljningar där man utgår från ungdomens situation utifrån ett helhetsperspektiv.

Idag finns ett färdigt förslag på projekt, Föreningslots, som presenterats FINSAM.

Ett projekt med fokus på uppsökande verksamhet mot ungdomar, som redan beviljats av FINSAM men som inte startats upp, tycker man fortfarande är aktuellt och borde, med vissa revideringar och tillägg, ansökas om på nytt (då budgeten sannolikt kommer att förändras).

Det finns en samstämmighet om att FINSAM:s uppdrag att även initiera aktiviteter på strukturell nivå är viktig. Man har goda erfarenheter av frukostmöten, seminarier och workshops.

Sammanfattning Lomma:

Lomma har klara prioriterade grupper/frågor att arbeta med. Man löser mycket inom ordinarie verksamhet men är öppen för samverkan med övriga aktörer inom FINSAM-förbundet.

Man tycker att det är viktigt att eventuella projekt är väl förankrade i den egna organisationen innan de startas upp. Det som kan göras inom befintlig ram ska inte genomföras via projekt.

Behov av samverkan (strukturell)

- **Aktiviteter som ger ny kunskap om våra målgrupper och som stärker samverkan.**

Behov av samverkan (individnivå)

- **Kvinnor inom etableringen.**
- **Sysselsättningsfrågan för arbetssökande.**

Man upplever att samverkan med Arbetsförmedlingen inte fungerar, Lommas prioriterade målgrupper inte prioriterade hos Arbetsförmedlingen, exempelvis personer som lämnar etableringen eller JOB-en.

- **Digitalisering inom äldreomsorgen.**
- **Unga i utanförskap, uppsökande verksamhet.**

Utifrån projektidé som godkänts sedan tidigare av FINSAM.

- **Alla som uppbär ekonomiskt bistånd**

Försörjningsstödstagare som helhet en grupp där metodutveckling och samverkan kan öka möjligheterna för gruppen att finnas i rätt betalningssystem, då främst genom arbete eller utbildning.

2.6 Region Skåne, Vårdcentralchef Löddeköpinge

Vårdcentralen samverkar idag med kommun och psykiatri på regelbunden basis. Man har flera samverkankanaler med kommunen men man upplever att de avmattats under kommunens omorganisation. Troligen kommer det att bli bättre igen då organisationen funnit sina former, tror man.

Man har ingen strukturerad samverkan med IFO inom kommunen, förmodligen för att behovet inte finns. Man samverkar i de ärenden där det behövs.

Inställningen är att det finns behov av samverkansaktiviteter på strukturell nivå inom FINSAM, men oftast prioriteras egen verksamhet på grund av tidsbrist.

FINSAM är en viktig spindel i nätet kring kunskapsöverföring men kanske skulle till exempel frukostmötena vara arbetsplatsförlagda för att fler ska få tid att vara med mer.

Ungdomar är ingen prioriterad grupp hos vårdcentralen. Ungdomar med olika typer av problem använder ofta andra instanser för att få hjälp. De har andra kanaler att vända sig till och ser inte vårdcentralen som ett första alternativ.

Sammanfattning, Vårdcentralen:

Vårdcentralen har vissa uppbyggda kontakter med kommunen. Man har för tillfället många egna utvecklingsfrågor på agendan och samverkar med övriga myndigheter/kommunen i de ärenden som det är konstruktivt. Man ser dock FINSAM som en möjlighet att utveckla samverkan på ett strukturellt plan men också i form av operativa projekt.

Behov av samverkan (strukturell)

- **Aktiviteter som leder till kunskapsöverföring om gemensamma målgrupper.**

Behov av samverkan (individnivå)

- **Familjecentral.**

Familjecentral i Löddeköpinge. Här skulle förutsättningarna för en sådan finansieras genom FINSAM, menar man, men har ingen projekttid för tillfället kring detta.

- **Rehabkoordinator.**

Finns en ansökan färdig att presenteras FINSAM.

- **Beroende-/missbruksfrågor.**

Behövs kunskapsöverföring mellan vården och kommunen i dessa frågor

- **Äldremottagning.**

En verksamhet som ska startas upp till hösten. Man ska ha öppen mottagning två timmar om dagen för äldre. Detta skulle kunna vara ett samverkansforum tillsammans med äldrevården/Hälsoenheten i kommunen,

2.7 Avslutning

Av de intervjuade kan man urskilja ett antal huvudområden där man önskar utökad samverkan, dels inom ramen för ordinarie verksamhet men där också FINSAM kan användas som en möjlighetsverkstad.

De intervjuade anger att en god samverkan internt är basen för god metodutveckling. I stort sett samtliga pekar på möjligheten att utöka samverkan med socialpsykiatri, psykiatri och kring ungdomar och nyanlända. Men här skiljer sig svaren åt. Region Skåne (vårdcentralerna) t ex anger att ungdomar inte är speciellt prioriterade hos dem då ungdomar använder andra kanaler för sina problem, om man mår dåligt pratar man inte med vårdcentralen utan använder andra kanaler. Därför inte högprioriterat. Hos kommunerna är ungdomsfrågan i hög grad prioriterad. I Lomma är kvinnor inom etableringen prioriterade medan man i Kävlinge inte specifikt har inriktningen mot kvinnor inom etableringen utan gruppen nyanlända som helhet.

Försäkringskassan anger att de är de som egentligen tjänar mest på samverkan som utbetalande myndighet. De kan själv aldrig driva projekt men ska vara med och bidra med sina kunskaper då de flesta projektidéer måste kollas mot Försäkringskassans regelverk, deras specialistkompetens behövs i alla projektgrupper. Om man förflyttar bidragstagare till annan ersättning är det en direkt vinst för Försäkringskassan.

Arbetsförmedlingens roll är något oklar då de är under omstrukturering. Målet är att kunna ge samma service till målgruppen arbetssökande men deras möjligheter till deltagande med personal i alla samverkansaktiviteter är i dagsläget förmodligen begränsad.

I analysen har redovisats de samtal undertecknad haft med de intervjuade. Diskussionerna har rört många frågor som inte egentligen varit basen för uppdraget, men som de intervjuade valt att lägga fokus på.

Man skulle kunna tänka sig att komplettera rapporten med statistikuppgifter rörande sjuktal, arbetslöshetssiffror med mera men detta får anses relevantare när man inom myndigheter och kommuner formerar idéer om utvecklingsprojekt, då blir statistikunderlag viktiga, i denna rapport har fokus varit de intervjuades uppfattningar om FINSAM som verktyg för metodutveckling.

Kävlinge, 2019 11 11

Roger Alf